

РЕШЕНИЕ

№ 203

гр. гр.Несебър, 05.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – НЕСЕБЪР, VI-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Валери Вл. Събев

при участието на секретаря Маринета Д. Шаренкова
като разгледа докладваното от Валери Вл. Събев Гражданско дело № 20212150101319 по описа за 2021 година

Предявени са искове за собственост с правно основание чл. 124 ГПК и чл. 108 ЗС.

От ищцата Д. П. Д. срещу ответника СТ. ХР. Х. е предявен положителен установителен иск по чл. 124 ГПК, а срещу ответниците АТ. Г. М. и Радка Атанасова М. – иск по чл. 108 ЗС. От съда се иска да признае за установено по отношение и на тримата ответници, че ищцата е собственик на поземлен имот с идентификатор *****.*** по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Т. на площ от 7998 кв. м., находящ се в местността „В.“, представляващ нива, при граници: имоти с идентификатори 7*****.***, *****.*** и 73571.3.50, а по предходен план – с № 003011 и на поземлен имот с идентификатор *****.***, на площ от 4394 кв.м., в местност „С.“, представляващ нива, при граници: имоти с идентификатори *****.***, *****.***, *****.***, *****.*** и *****.*** а по предходен план – с № 041003. Иска се ответниците АТ. Г. М. и Радка Атанасова М. да бъдат осъдени да й предадат владението върху тях. Ищцата твърди, че съжителствала около 40 години на съпружески начала с Д.Х.С., починал на 11.10.2016г. Излага, че със саморъчна завещание от 01.04.2013г. я направил своя универсална наследница, завещавайки й всички свои движими и недвижими имуществва. Навежда, че завещанието било прието и обявено с протокол на нотариус Петков от 19.10.2016г. Сочи, че наследодателят й притежавал процесните имоти. Твърди, че Стефанов придобил имотите по силата на наследство и продажба, осъществена в негова полза. Излага, че Стефанов имал и наследник по закон, а именно брат – ответникът С.Х.. Навежда, че възползвайки се от удостоверение за наследници Х. отчуждил посочените имоти с нотариален акт № 34, том XIII, рег. № 15370, нот. Дело № 2290/2016г. по описа на нотариус С.А., като приобритател по сделката бил А.М., който към този момент бил в брак с ответницата Р.М.. Излага, че продажбата не е направила ответниците собственици. С тези доводи от съда се иска да постанови решение, с което да признае по отношение на всички ответници, че ищецът е собственик на имотите, а ответниците А.М. и Р.М. (като необходими другари) да бъдат осъдени да му предадат владението върху имотите. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК от ответника Х. е подаден отговор на исковата молба, с който предявеният срещу него иск се оспорва като недопустим и нередовен. Сочи се, че той не е собственик на имота и не го владее. Оспорва характера на завещанието от 01.04.2013г. Твърди, че става въпрос за частно завещателно разпореждане от 01.04.2013г., поради което ищцата има качеството „заветник“, а не универсален наследник. Развиват се съображения, че саморъчни завещания от периода 1982г. – 2010г. не са били обявявани и не са породили правно действие. Сочи се, че в завещанието става въпрос за конкретни имоти. Навежда се, че след като ищцата притежава качеството заветник, то Х. е придобил качеството наследник и това качеството е получил наследство, с изключение на обявения завет от 01.04.2013г. Излагат се доводи срещу иска за обезсилване на нотариален акт. От съда се иска да прекрати производството по делото. Претендират се разноски.

В срока по чл. 131 ГПК от ответниците А.М. и Р.М. е подаден отговор на исковата молба, с която исковете се оспорват като неоснователни и недоказани. Оспорва се саморъчното завещание от 01.04.2013г. с твърдения, че не е изписано от завещателя, датата не е изписана от него и подписът под името не е негов. Твърди се нищожност на завещанието по чл. 42, б. „б“, предл. 2 от ЗН вр. чл. 25, ал. 1 от ЗН. Сочи се, че не е вярно, че по силата на завещанието ищцата е наследила собствеността върху процесните имоти. Излага се, че дори да се установи валидност на завещанието, то ищцата не е придобила качеството „универсална наследница“. Развиват се подробни доводи в тази насока, като се извършва тълкуване на текста на завещанието. Завещанието се оспорва като нищожно в частта, в която на ищцата е завещана „зеделска земя в с. Т.“ поради липса на предмет. Излагат се доводи в подкрепа на това становище. Навежда се, че ответниците са узнали за завещанието с връчване на препис от исковата молба. Обръща се внимание, че ищцата не е вписала завещанието и е предявила иска 5 години след обявяването му. При условията на евентуалност се твърди, че ответниците са придобили собствеността върху процесните имоти въз основа на придобивна давност – в резултат на добросъвестно владение за период от над 5 години. С тези доводи от съда се иска да отхвърли предявения срещу ответниците иск. Претендират се разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и съобразно чл. 12 ГПК намира, че по делото се установява следното от фактическа и правна страна:

По предявения иск с правно основание чл. 124 от ГПК срещу ответника Х. в тежест на ищцата е да докаже, че е собственик на процесните имоти на твърдяното от нея правно основание – по силата на саморъчно завещание от 01.04.2013г., обявено на 19.10.2016г.

По предявения иск с правно основание чл. 108 ЗС срещу ответниците А.М. и Р.М., в доказателствена тежест на ищцата е да докаже, че е собственик на процесните имоти на твърдяното от нея правно основание – по силата на саморъчно завещание от 01.04.2013г., обявено на 19.10.2016г. Следва да докаже, че имотите се владеят от ответниците.

По направеното възражение с правно основание чл. 42, б. „б“, предл. 2 от ЗН вр. чл. 25, ал. 1 от ЗН в тежест на ответниците А.М. и Р.М. е да докажат нищожността на саморъчното завещание на сочените от тях основания.

По направеното възражение за придобиване на собствеността върху имотите на основание придобивна давност, в тежест на ответниците А.М. и Р.М. е да докажат, че те и праводателят им са осъществявали добросъвестно владение върху имота от момента на смъртта на Димитър Стефанов, чрез непрекъснатото му владение в този период.

По делото няма спор, че на 01.04.2013г. от Димитър Х.С. било изготвено саморъчно завещание (на л. 7 от делото), с което той завещал на Д. П. Д. движимото и недвижимото имущество, което притежава и различни депозити в различни банки по времето на неговата смърт, в това число: собственото си жилище, етаж от къща и дворното място и стара къща, която се намира в гр. П., ул. „Х.А.“ № 10, апартамент, който се намира в гр. П., ул. „Т.С.“ № 2, на първия етаж, земеделска земя в с. Т., община Несебър, земеделска земя в кв. Долно Езерово, община Бургас и земеделска земя в с. Хаджите, община Карнобат. Няма спор, че на 19.10.2016г. (след смъртта на Димитър Стефанов на 11.10.2016г. видно от препис-извлечение от акт за смърт на л. 5 от делото) бил изготвен протокол за приемане и обявяване на саморъчно завещание от нотариус Красимир Петков, с район на действие Районен съд П. (на л. 6 от делото).

Във връзка със завещанието от ответниците са поставени различни въпроси. На първо място, още в съдебно заседание от 28.02.2022г., с постановено по делото протоколно определение, съдът е отхвърлил искането за откриване на производство по чл. 193 ГПК по оспорване автентичността – истинността на саморъчно завещание от 01.04.2013г., написано от Д.Х.С., като се е позовал на влязлото в сила Решение № 209 от 17.08.2020г. по гр.д. № 5/2020г. по описа на Окръжен съд Габрово, по което с изричен диспозитив е признато за недоказано оспорването истинността (автентичността) на документа саморъчно завещание от 01.04.2013г., написано от Д.Х.С.. Тук следва да се отбележи само, че в практиката на ВКС - Решение № 66 от 25.04.2013 г. на ВКС по гр. д. № 807/2012 г., I г. о., ГК, е направен анализ на съдебната практика, свързана с произнасянето на изричен диспозитив при оспорване по чл. 193 от ГПК, като е прието, че оспорването истинността на документ по чл. 193 ГПК е равнозначно на предявяване на инцидентен установителен иск и по него следва да се формира сила на пресъдено нещо, която е пряко свързана с доказателствената стойност на документа (Р № 135/03.06.2010г. по гр.д.№ 820/2009г. IV гр.о.). Ето защо на основание чл. 299, ал. 1 вр. чл. 297 ГПК настоящият състав приема за установено по задължителен начин, че саморъчно завещание от 01.04.2013г., написано от Д.Х.С., е истински и автентичен документ и възраженията в обратната посока са неоснователни.

Нещо повече – в цитираното Решение № 209 от 17.08.2020г. по гр.д. № 5/2020г. по описа на Окръжен съд Габрово, е разгледан и въпросът за характера на завещанието, като с Определение № 60750 от 03.11.2021г. по гр.д. № 2363/2021г. по описа на III гр. о. на ВКС напълно са възприети доводите (като съответни и на съдебната практика), че завещанието е универсално по своя характер. Този извод произтича най-вече от ясно изразената воля на завещателя да завеща на ищцата „движимо и недвижимо имущество“, което притежава и различни депозити в различни банки по времето на неговата смърт. Ето защо волята му безспорно е била насочена към цялото имущество. Показателен за това е фактът, че впоследствие конкретно се описват единствено недвижими имоти, а ако волята на завещателя е била да се завеща само конкретно имущество, той е следвало да посочи конкретно и движими вещи и банкови сметки, което не е сторено. Ето защо при тълкуване на волята на завещателя по едностранната сделка по смисъла на чл. 20 от ЗЗД се налага извод, че желанието му е било да изготви универсално завещание в полза на ищцата, като този извод (конкретно за абсолютно същото завещание) вече е намерил и отражение в практиката на ВКС - Определение № 60750 от 03.11.2021г. по гр.д. № 2363/2021г. по описа на III гр. о. на ВКС. Тези изводи няма как да се променят от представеното по делото Решение № 394 от 16.07.1999г. на ОСЗ Севлиево, тъй като с него се възстановява правото на собственост на наследниците на Хр. Ст. Х. върху нива от 5,399 дка, но липсата на тази нива в завещанието не променя ясно изразената воля на завещателя да завеща цялото си имущество.

Няма как да се приеме и възражението на ответниците А.М. и Р.М., че са придобили процесните имоти по давност, тъй като те основават това свое възражение на собственото си добросъвестно владение и на добросъвестното владение на техния праводател. Факт е обаче, че Димитър Х.С. е починал на 11.10.2016г. (видно от препис-извлечение от акт за смърт на л. 5 от делото) и наследството му е открито на тази дата (арг. от чл. 1 от ЗН). Т.е. дори и да се приеме, че със смъртта на Димитър Стефанов законният му наследник (ответникът С.Х.) е осъществил фактическа власт върху спорните имоти, която впоследствие е продължена от ответниците А. и Р. М.и, то придобиването по давност би следвало да се осъществи с изтичането на 5 години, т.е. считано от 12.10.2021г. В случая исквата молба е изпратена по куриер на 11.10.2021г. (видно от разписка на л. 18 от делото) и по арг. от чл. 62, ал. 2 ГПК следва да се счита, че това е датата на предявяване на иска, която по арг. от чл. 116, б. „б“ ЗЗД вр. чл. 84 от ЗС е прекъснала течението на давността. Т.е. – при всички случаи ответниците не е имало как да придобият имотите по давност, тъй като не е изтекъл необходимият срок преди прекъсване на давността (още повече, че по твърдения на св. Х.Х. баща му С.Х. е влязъл във владение на имотите по смисъла на чл. 58 ЗН на 13.10.2016г.).

При тези данни се налага извод, че като наследник по силата на универсално завещание, на 19.10.2016г. - с приемане на наследството по реда на чл. 48 ЗН чрез обявяване на завещанието, ищцата е придобила собствеността върху поземлен имот с идентификатор *****.*** по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Т. на площ от 7998 кв. м. и поземлен имот с идентификатор *****.***, на площ от 4394 кв.м. и към 15.11.2016г. е била собственик на тези имоти (нейният наследодател ги е придобил по силата на нотариален акт № 116, том XVII, рег. № 14682, дело № 3178 от 21.09.2011г. на л. 13 – л. 15 от делото).

При това положение с нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 34, том XIII, рег. № 15370, дело № 2290 от 15.11.2016г. (на л. 9 – л. 12 от делото) ответникът С.Х. е продал на ответниците А.М. и Р.М. (в този момент в брак видно от удостоверение за семейно положение на л. 34 от делото) имоти, които не е бил придобил като законен наследник (същите вече са били придобити от наследник по завещание). Настоящият съдебен състав счита, че нотариалният акт, с който е продаден чужд имот не създава права, тъй като никой не може да прехвърли права, каквито не притежава, респективно повече права от колкото притежава. В такъв смисъл е и задължителната практика на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК – напр. Решение № 167 от 24.06.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1889/2013 г., I г. о., ГК . Както вече се посочи към 15.11.2016г. С.Х. не е притежавал право на собственост върху процесните имоти. Следователно с нотариалния акт не са създадени права в полза на А. и Р. М.и и не е настъпил вещнопрехвърлителният ефект на сделката.

От изложеното може да се направи краен извод, че в настоящото производство ищцата се легитимира като собственик на процесните имоти на годно правно основание, което изключва основанията на тримата ответници. В т. 2А от Тълкувателно решение № 4/2014г. от 14.03.2016г. по тълк.дело № 4/2014г. по описа на ОСГК на ВКС е прието, че съдът, сезиран с осъдителен иск по чл. 108 от Закона за собствеността, следва да се произнесе с отделен установителен диспозитив за принадлежността на правото на собственост към патримониума на ищеца. В мотивите е разяснено, че с решението се формира сила на пресъдено нещо както по отношение на собствеността върху имота, така и във връзка с владението върху него. В т. 3Б от същото тълкувателно решение е разяснено, че е налице правен интерес от предявяване на иск за собственост срещу лице, което се е разпоредило със спорния имот преди завеждането на исквата молба. С оглед тези постановки на

тълкувателното решение следва да се приеме, че предявеният установителен иск срещу Х. е допустим, като същият следва да бъде уважен изцяло. Наред с това (с оглед липсата на спор по делото) съдът приема за доказано, че ответниците А. и Р. М.и осъществяват владение върху имотите, поради което по отношение на тях следва да бъде уважен предявеният иск по чл. 108 от ЗС.

При този изход на спора на ищцата следва да се присъдят претендираните от нея разноски – 100 лв. за платена държавна такса и 600 лв. – платено възнаграждение за един адвокат. Тук следва да се посочи, че дължимата държавна такса за всеки от имотите е била по 50 лв. (при данъчни оценки от 1031,74 лв. и 566,83 лв.), поради което именно това е дължимата държавна такса, която следва да се присъди в полза на ищцата.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на СТ. ХР. Х., ЕГН *****, с адрес в гр. С., ул. "Л.А.Б" №** АТ. Г. М., ЕГН *****, с адрес в гр. Н., ул. "И.В." №** Р. АН. М., ЕГН *****, с адрес в гр. Н., ул. "И. В." №** че Д. П. Д., ЕГН *****, с адрес в гр. С., кв. "М", бл.*, ап.** Е СОБСТВЕНИК на основание саморъчно завещание от 01.04.2013г., направено от Д.Х.С., бивш жител на гр. П., починал на 11.10.2016г., обявено на 19.10.2016г. от нотариус Красимир Петков, вписан в регистъра на НК под № 556 и район на действие – Районен съд П., на **поземлен имот с идентификатор *****.** по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Т. на площ от 7998 кв. м., находящ се в местността „В.“, представляващ нива, при граници: имоти с идентификатори 7****.**, *****. и 73571.3.50, а по предходен план – с № 003011 и на **поземлен имот с идентификатор *****.**, на площ от 4394 кв.м., в местност „С.“, представляващ нива, при граници: имоти с идентификатори ****.**, ****.**, ****.**, ****. и ****. а по предходен план – с № 041003.

ОСЪЖДА на основание чл. 108 ЗС АТ. Г. М., ЕГН *****, с адрес в гр. Н., ул. "И.В." №** Р. АН. М., ЕГН *****, с адрес в гр. Н., ул. "И. В." №** да предадат на Д. П. Д., ЕГН *****, с адрес в гр. С., кв. "М", бл.*, ап.** владението върху **поземлен имот с идентификатор *****.** по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Т. на площ от 7998 кв. м., находящ се в местността „В.“, представляващ нива, при граници: имоти с идентификатори 7****.**, *****. и 73571.3.50, а по предходен план – с № 003011 и на **поземлен имот с идентификатор *****.**, на площ от 4394 кв.м., в местност „С.“, представляващ нива, при граници: имоти с идентификатори ****.**, ****.**, ****.**, ****. и ****. а по предходен план – с № 041003.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК СТ. ХР. Х., ЕГН *****, с адрес в гр. С., ул. "Л.А.Б" №** АТ. Г. М., ЕГН *****, с адрес в гр. Н., ул. "И.В." №** Р. АН. М., ЕГН *****, с адрес в гр. Н., ул. "И. В." №** да заплатят на Д. П. Д., ЕГН *****, с адрес в гр. С., кв. "М", бл.*, ап.** сумата от 700 лв., представляваща направените по делото разноски, от които 600 лв. – за платено адвокатско възнаграждение и 100 лв. за платена държавна такса.

Решението може да бъде обжалвано пред Бургаски окръжен съд в двуседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Районен съд – Несебър: _____